

Jak wynika z kontroli NIK - państwowe instytuty badawcze nie były w pełni rzetelnie nadzorowane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, szczególnie w zakresie zgodności ich działań z przepisami prawa oraz statutami i nie zawsze prawidłowo funkcjonowały w zakresie działalności naukowo-badawczej. Ponadto podmioty te często niewłaściwie zarządzały swoim majątkiem, a ich gospodarka finansowa nie zawsze była prowadzona prawidłowo.

Państwowe instytuty badawcze (PIB) nadzorowane przez Ministra realizują w różnym zakresie zadania istotne z punktu widzenia programowania efektywnej polityki rolnej i rybackiej państwa, a Minister ten sprawuje nadzór nad 12 państwowymi instytutami badawczymi, działającymi na podstawie ustawy o instytutach badawczych (ustawa).

Kontrola funkcjonowania instytutów badawczych została przeprowadzona w pięciu jednostkach, tj. w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) oraz nadzorowanych przez Ministra czterech podmiotach: Instytucie Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowym Instytucie Badawczym w Radzikowie (IHAR-PIB), Instytucie Ogrodnictwa – Państwowym Instytucie Badawczym w Skierniewicach (IO-PIB), Instytucie Technologiczno-Przyrodniczym – Państwowym Instytucie Badawczym w Falentach (ITP-PIB) oraz Instytucie Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowym Instytucie Badawczym w Puławach (IUNG-PIB).

Uzasadnieniem do podjęcia kontroli były wyniki dotychczasowych kontroli NIK. W 2014 r. stwierdzono, że nadzór ministrów nad takimi jednostkami ograniczał się do kwestii finansowych i organizacyjnych, a wpływ na niepełne wykorzystanie ich potencjału badawczego miało nieokreślenie kierunków działalności instytutów oraz zaangażowanie ich potencjału w działalność usługową. Z kolei w 2020 r. wnioskowano m.in. o większe wykorzystanie potencjału oraz uregulowanie zasad nadzoru instytutów badawczych.

Pełen opis wyników kontroli można przeczytać [tutaj](#)

NIK wystąpiła do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o:

- wzmocnienie nadzoru nad instytutami badawczymi, w szczególności w zakresie zwiększenia wykorzystania potencjału naukowego i wdrożeniowego;
- doprowadzenie do aktualizacji aktów wykonawczych, nadających status PIB w zakresie katalogu zadań szczególnie ważnych dla planowania i realizacji polityki państwa, poprzez dostosowanie ich do zgodności z wymogami ustawy;
- określenie w dokumencie „Działania nadzorcze Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi wobec instytutów badawczych” definicji i sposobu prezentacji wdrożeń badań naukowych i prac rozwojowych i ich przystosowań do potrzeb praktyki.

Ponadto skierowano również wnioski pokontrolne do dyrektorów państwowych instytutów badawczych o:

- podjęcie działań, które umożliwiłyby uzyskanie efektów finansowych z podstawowej działalności operacyjnej;
- dokonywanie zmian planów finansowych w ciągu roku, w przypadku realizacji wyższych kosztów niż zaplanowano;
- zainicjowanie działań w celu ustalenia perspektywicznych kierunków działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej;

- utrzymanie w należyтым stanie technicznym użytkowanych obiektów budowlanych, by nie dopuścić do pogorszenia ich właściwości użytkowych i technicznych oraz zapewnienie wykonywania obowiązkowych kontroli wymaganych prawem budowlanym.

Źródło: NIK